

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De unitate ecclesiae aduersus sectas haeticorum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

id est, cedit, & auscultat. Sed iam, si placet, tertiam conclusionem adgrediamur. SIMON. Perplacet, tu uero incipe.

DE VNITATE ECCLESIAE AD-
uersus sectas hæreticorum.

IOIADA.

Non puto te quidquam dicturum esse contra tertiam conclusionem, nam quid dici poterit uerius, quàm Christum & apostolos in hoc totos fuisse, ut ecclesiam cõgregarent neq; unquam tumultuatos fuisse propter res externas aut temporales? Aut est aliquis qui diuersum dicere possit? SIMON.

VI.
TRACT.

Ego tibi hunc ilico ostendam, Christum nempe, qui se uenisse dicit, ut mittat non pacem, sed gladium.

IOIADA. Detorques tu uerba Christi. Nam hæc uerba non de ecclesia sua loquitur, quod hæc in se se dissideat, quemadmodum uos catabaptistæ tumultum excitatis in ijs ecclesijs ubi Christus & euangelium sincere prædicatur: sed Christus hic naturã infidelium exprimit, qui fideles persequuntur. Nam ubi cunq; Christus prædicatur, pijs obuijs ulnis eum recipiunt & amplectuntur, impij odio Christum & suos prosequuntur. Iam Christus hanc dissensionem gladium uocat, qui non inter pios est in ecclesia, sed infi-

deles hoc utuntur contra pios. An non Esaias dicit impijs nullam esse pacem? Piorum signum est charitas, pax, concordia. Quapropter beatos pronunciat dominus pacificos, & filios dei nominat, Matth. 5.

SIMON. Pacem & unitatem esse in ecclesia, facile concesserim, sed quod subijcis Christum & apostolos non esse propter res temporales tumultuatos, hoc tu fortiter dicis. IOIADA. Imò uere dico, aut tu diuersum ostende. SIMON. Acto- rum 15. capite sic legimus: Cum orta seditio & disceptatio esset non exigua Paulo ac Barnabæ aduersus Iudæos qui docebant circumcisionem: quis circumcisionem negabit rem externam esse? IOIADA.

Externas res intelligo eas quæ ad salutem nihil faciunt, corpus magis quàm animam respicientes, imò quæ corpori sunt necessariae, quæq; tempore consenscunt & consumuntur: qualia sunt, conditio, opes, & huius mundi elementa. Circumcisio autem nõ pro re externa tradebatur à falsis apostolis, sed ut necessaria ad salutem. Quam urgebant maxime ut seruaretur adeoq; tota lex. Hic oritur disceptatio de qua Act. 15. Alioqui Timotheũ circumcidit Paulus, pacis & tranquillitatis gratia, & ne offendat infirmos in ecclesia. Quum uero circumcisionem ut necessariam inciperent urgere quidam, reclamati Paulus, nec patitur circumcidi Titum Acto. 16. Gal. 2. Hæc ergo seditio
quarum

quam tu huc trahis, maiorē causam habet quā rem
 externam. SIMON. Quomodo uero tu diuitias
 res externas dicis, quæ hominem excludunt regno
 cœlorum? Nam Christus facilius dicit esse ut Camelus
 per foramen acus transeat, quā diues in regnum cœ
 lorum. IOIADA. Non latent nos falsa suspi
 ria & Crocodyli lachrymæ, quas leues isti catabapti
 stæ fundunt, quum diuitias damnant, non secus quā
 olim uulpes pira quæ consequi non poterat. Diuitiæ
 in se neq; bonæ sunt neq; malæ, usus uero malus aut bo
 nas facit. Oculus enim tuus si simplex & lucidus fue
 rit, totum corpus lucidum erit: si uero oculus tuus fue
 rit nequam, totum corpus tenebrosus erit, Matth. 6.
 Si ergo diues fidelis est & pius, diuitiæ, quas habet,
 bonæ sunt, idq; propter usum bonum. Si infidelis est
 possessor diuitiarū, diuitiæ eius malæ sunt, Luca 16.
 Hos ergo taxat Christus, quum de Camelo & forami
 ne acus similitudinem inducit. Innumeri fuerunt et in
 ueteri et in nouo testamento, qui in magnis diuitijs a
 mici dei fuerunt non uulgares, Noë, Abraham, Loth,
 Isaac, Iacob, Iob, Ioseph etc. Et hi in medijs diuitijs syn
 cero corde & summa cū fide deo adhæserunt, et re
 gnum dei introierunt. Vide quid de hoc sentiat &
 scribat Paulus 1. Timoth. 6. Nihil ergo moror quid
 hic blaterent hypocritæ, quum diuites plurimum pro
 desse & benefacere possint pauperibus, quæ occasio